

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, 2011. január 12. napján megtartott fellebbviteli nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A parancs iránti engedetlenség büntette miatt a vádlott ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2010. szeptember 14. napján kihirdetett KB.II.90/2009/22. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy a bűncselekmény helyes jogszabályi megnevezése: alárendeltek jelenlétében háború idején elkövetett parancs iránti engedetlenség büntette.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2010. szeptember 14. napján kihirdetett KB.II.90/2009/22. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.354.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a/ pontja szerint minősülő parancs iránti engedetlenség büntetőjében, ezért 1 évi - a végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre és 1 évre a rendfokozatban előírt várakozási idő meghosszabbítására ítélte. A vádlottat előzetes mentesítésben részesítette és kötelezte az ügyben felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A katonai ügyész az ítéletet tudomásul vette, a vádlott és védője a nyilatkozattételre 3 nap gondolkodási időt tartottak fenn, majd a törvényes határidőn belül a védő jelentett be fellebbezést felmentés, vagy enyhítés érdekében.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.IV.153/2010. számú átiratában az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Indítványt tett azonban a történeti tényállás kiegészítésére.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében vitatta, hogy védence esetében a háború idején történő elkövetés mint minősítő körülmény megállapítható lenne. Álláspontja szerint a békefenntartó feladat, amelyben védence részt vett, nem minősül a honvédség külföldi alkalmazásának. A vádlottat nem harci tevékenység végzésére küldték ki, így az ő vonatkozásában ez a fordulat nem alkalmazható. Ezért elsődlegesen felmentésre, másodsorban a hivatkozott minősítő körülmény mellőzésére és a kiszabott büntetés enyhítésére, pénzbüntetés kiszabására, a katonai mellékbüntetés mellőzésére tett indítványt.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője perbeszédében a másodfokú ügyészi átiratban írt indítványát tartotta fenn, az indítványát megismételte.

A vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védője által elmondottakhoz és felmentését vagy a büntetés enyhítését kérte.

A védő által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján az első fokú ítéletet, és az azt megelőző bírósági eljárást teljes terjedelmében felülbírált.

A felmentésre irányuló fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és ítéletében az indokolási kötelezettségének is eleget tett. Megállapítható, hogy a vádlott tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Védekezése szerint nem tagadta meg a parancsot, mert ami elhangzott az nem volt parancsként értelmezhető. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott védekezésével szemben a tényállást a parancsnoknak, a terhelő vallomása alapján állapította meg, figyelemmel arra, hogy ezt a vallomást alátámasztották a cselekménynél jelen lévő tanúk többségének vallomásai is, továbbá a rendelkezésre álló egyéb - okirati - bizonyítékok. Az elsőfokú bíróság meggyőző és logikus magyarázatát adta annak, hogy a vádlotti védekezést miért nem fogadta el. A másodfokú bíróság nem értett egyet a Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a történeti tényállás kiegészítésére irányuló indítványával, figyelemmel arra, hogy a tényállás a lényeges adatokat tartalmazza, annak kiegészítése már csak szükségtelen pontosítás lenne.

A Be.351.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le.

A védő fellebbezésében új tényre, bizonyítékokra nem hivatkozott. A vádlott és védő nyilatkozatuk során valamely konkrét megalapozatlansági okot sem jelöltek meg. Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a felülbírálata alapjául elfogadta. Így a védőnek a

felmentésre irányuló fellebbezése, illetve a vádlottnak az ugyanerre irányuló indítványa eredményre nem vezethetett.

A védőnek a jogi minősítést támadó, és ezen keresztül enyhítésre irányuló fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az általa helyesen megállapított tényállás alapján okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és törvényes a cselekmény jogi minősítése is. A katonai tanács ítélete indokolása 4. oldal 5-6. bekezdéseiben az általa megállapított bűncselekményt helyesen nevezte meg a Btk.354.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a/ pontja szerint minősülő háború idején, alárendeltek jelenlétében elkövetett parancs iránti engedetlenség büntettként. Az ítélet rendelkező része ebben a tekintetben félreérthető, ezért azt a másodfokú bíróság pontosította.

A Btk.354.§ (1) bekezdésében írt bűncselekményt az követi el, aki a parancsot nem teljesíti és a (2) bekezdés a/ pontja szerint a büntetés büntett miatt 5 évig, háború idején 2-8 évig terjedő szabadságvesztés, ha az engedetlenség más alárendeltek jelenlétében, akár a parancs teljesítésének kifejezett megtagadásával, akár egyéb sértő módon történik.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a védő alap nélkül hivatkozott arra, hogy védencének a cselekménye nem tekinthető háború idején elkövetettnak.

A Btk.137.§ 10/d. pontja szerint háború a XI. fejezet II. címében, illetve a XX. fejezetben meghatározott bűncselekmények esetében a Magyar Honvédség külföldi alkalmazása is (Alkotmány 19.§ (3) bekezdés j/ pontja).

Az Alkotmány hivatkozott 19.§ (3) bekezdés j/ pontja szerint az Országgyűlés az Alkotmányban meghatározott esetek kivételével dönt a Magyar Honvédség országon belüli vagy külföldi alkalmazásáról, külföldi fegyveres erők magyarországi vagy az ország területéről kiinduló alkalmazásáról, valamint a Magyar Honvédség külföldi, illetve a külföldi fegyveres erők magyarországi állomásozásáról. A vádlott az EUFOR Kontingens teljesítette a szolgálatát. Az adott katonai szervezetet a Honvédelmi Miniszter 87/2008. (HK12.) HM határozata alapította a 128/2004. (XI.23.) Országgyűlési Határozat alapján. Az adott határozat bevezető részében szintén az Alkotmány 19.§ (3) bekezdésének j/ pontjában foglalt jogkörére hivatkozik. Az előzőekre figyelemmel nem vitás, hogy a vádlott cselekménye háborúban elkövettként minősül. Nem fogadható el az a védői érvelés, amely a háborúban történő elkövetést kizárólag harci cselekményekhez köti, hiszen a háborúban a harci parancs nem teljesítésével megvalósuló parancs iránti

engedetlenségről az adott törvényhely (3) bekezdése rendelkezik, és ezt a cselekményt a jogszabály még súlyosabban rendeli büntetni.

Az elsőfokú katonai tanács a jogi indokolás körében helyesen mutatott rá arra, hogy nem fogadható el az a védői érvelés sem, hogy a katonai tanácsok hasonló körülmények között szolgálatot teljesítő elkövetők szolgálati vétsége esetén nem állapították meg a háború idején minősítő körülményt. A Btk.348.§ (1) bekezdésében írt katonai vétséghez ugyanis - a törvény szövegéből kitűnően - nem fűződik ilyen minősítő körülmény.

A védőnek az enyhítésre irányuló fellebbezése sem alapos.

Az elsőfokú katonai tanács ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket és nem tévedett, amikor a nagy számú enyhítő körülményre figyelemmel lehetőséget látott a Btk.87.§ (2) bekezdés c/ pontjában írt enyhítő rendelkezés alkalmazására és azzal 1 évi börtönbüntetés kiszabására. Ugyanezen okokra figyelemmel indokolt volt a vádlottal szemben a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztése is. Helyesen ismerte fel azonban a katonai tanács, hogy a katonai egység fegyelmét hátrányosan befolyásoló cselekményt elkövető vádlottal szemben katonai mellékbüntetés kiszabása is szükséges. A vádlottnak az előléptetést hosszabb várakozási idő letöltésével kell kiérdemelni, ezért őt 1 évre a várakozási idő meghosszabbítására is ítélte. Az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a speciális katonai bűncselekményt elkövető, eddig hibátlan életvezetésű vádlott méltó az előzetes bírósági mentesítésre. Az elsőfokú bíróság által kiszabott fő- és mellékbüntetés együttesen megfelelően szolgálja a Btk.37.§-ában írt büntetési célokat, ezért a védőnek az enyhítésre irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján - helybenhagyta azzal, hogy a vádlottnak az első fokú ítélet rendelkező részében tévesen rögzített születési helyét helyesbítette.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be.371.§ (1), (3) és (4) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2011. január 12.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. bíró

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának ítélete jogerős és a felfüggesztett szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2011. január 12.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Tóth Mihályné
tisztviselő